

tegner Dig blot; skulde Du betænke Dig og ikke ville have Laanet, saa bliver Du ublattet, kan han let faae saadanne Anmeldelser. Han vil meget let kunne faae saadanne Mandts Underskrift om, at de puste Laan af den eller den Størrelse, naar det ikke koster Noget. Jeg tror tværtimod snarere, at der vil komme en Slags Konkurrence tilstede, som maaste nok vil volde den høitærede Indenrigsminister Bæmskeligheder, naar der kommer flere, som attraa til oprette saadanne Kreditforeninger. Jeg er altsaa enig med Forslaget i, at det begrænses sine Bestemmelser til Eiendomme til en Værdi af ikke over 2,500 Kr. Derimod maa jeg bestemt holde paa, at de smaa Kjøbstadeindomme komme med.

Naar man nu over til at undersøge, hvilke de særlige Begunstigelses ere, som skulle tilstaa disse Foreninger — jeg skal lade saadanne Begunstigelses, som allerede ere giuene tidligere Kreditforeninger i Genhold til Loven af 20de Juni 1850, udenfor Omtale —, saa vil man finde disse særlige Begunstigelses i § 2 under Litra b, nemlig: „at de til Foreningen af Medlemmerne udstedte Panteobligationer kunne udstedes paa stemplet Papir til Lægt 1 Kr. samt thinglæses uden Gebyrs Erlæggelse“; under Litra c: „at Attesten af Skjøde og Pantebøgerne augaaende de Eiendomme, i hvilke Laan søges, meddeles den Betaling osv., og endelig under Litra e: „at de af Foreningen udstedte Obligationer erholde Statens Garanti for en Rente af 4 pCt. aarlig, samt at der gives en Understøttelse til Drettelsen een Gang for alle af indtil 10,000 Kr.“ Det maa først være mig tilladt at omtale det sidstnævnte, Litra e, at der gives en Understøttelse af Statskassen een Gang for alle af indtil 10,000 Kr. Dette forekommer mig ikke har nogenformhelt Betænkelse. Derimod havde den sidste ærede Læser en særlig Betænkelse ved Statens Garanti. Han vilde heller ikke have Kommunens Garanti, som der tidligere har været talt om, men frygtede ogsaa Statens Garanti. og de Konsekvenser, som den kunde lede til, hvorimod han foretrak et Statsstilfud. Det var det, som var foreslaaet af Folkethingets Udvalg ifjor, saavidt jeg erindrer, 15,000 Kr. om Aaret, men jeg kan oprigtig talt ikke se, hvad Kreditforeningerne skulde bruge disse 15,000 Kr. til. Et bestemt, aarligt Statsstilfud foruden det indirekte Tilfud, som Foreningerne faae paa anden Maade, tror jeg man maa fraraade. Statens Garanti er af en særlig Bigtighed, fordi den vil heve Kursen paa Foreningens Obligationer, og det er min Opfattelse, at Staten ikke risikerer det Ringeste ved denne Garanti. Jeg tror, at det er den billigste og fordelagtigste Maade, hvorpaa Staten kan træde til. Derimod har jeg adskillige Betænkelse ved de Begunstigelses, der ere nævnte under Lit. b. og c. Der staar i Lit. b, at Panteobligationer kunne udstedes paa

stemplet Papir til 1 Kr. og thinglæses uden Gebyr. Dertil vil jeg sige, at det i Omsætningsforhold er betænkligt at stille en vis Klasse Debitorer paa en gunstigere Maade udenfor de almindelige Regler om Afgifters Erlæggelse til Staten eller, jeg vil hellere sige, at stille en vis Klasse af Eiendomme paa en Maade privilegerede i Prioritetsforholdene. Det har sin Betænkelse, men dertil kommer, at Størrelsen af det indirekte Statsstilfud, som Debitorerne faae ved at fritages for disse Netsgebyrer, er aldeles ubestemmeligt, det kan slet ikke overses, hvad Omfang det vil have, og hvor meget Staten i Birkeligheden paa denne Maade bidrager. Men endelig er der en Ting, som for mig er en Hovedindvending, og det er, at denne Fritagelse for Netsgebyrer, denne Hjælp gaar langt ud over det Formaal, som er tilsigtet. Formaalet er jo nemlig det at hjælpe en Mand til at opnaa et Laan, men, saaledes som det er bestemt her, ville jo alle fremtidige Ciere af den Eiendom, paa hvilken der hester et Kreditforeningslaan, være fritagne for Netsgebyrer og Stempel. Det gaar altsaa meget videre end det, som man har tænkt paa. Det maa jo nemlig erindres, at, hver Gang en Eiendom skifter Eier, skal der udstedes en ny Obligation, og det er Noget, som Kreditforeningerne paafe meget strengt. Det er altsaa min egentlige Hovedindvending, at Bestemmelsen gaar langt ud over det Formaal, som er paatænkt, og vedvarer altsaa som en Begunstigelse bestandig for en vis Klasse af Eiendomme. Hvad Panteattesten angaar, har jeg paa en Maade den samme Indvending at gjøre der, men i det Hele vil det i Pragis vise sig mindre heldigt at fritage disse Attesten for Gebyr, naar de bleve reviderede til Foreningerne; thi efter den Forretningsgang, som vil vise sig nødvendig, og som er nødvendig ved de nu bestaaende Kreditforeninger, skal Panteattesten netop være tilstede, førend Kreditforeningen kan tage nogen Bestemmelse, om den vil yde Laan eller ikke. Det vil lede til en hel Del maaste unødvendige Expeditioner af Panteattester, og det er en Slags Forretninger, der dels høre til de mest besværlige og dels til de mest ansvarfulde for Netsfriveren, saa at man nødig skal fremfalde mere af den Slags Arbejde end nødvendig. Jeg forudstikker den Bemærkning, at jeg er villig til at yde Statsstilfud eller indirekte Hjælp af Staten; men jeg ønsker det ordnet paa en anden Maade, hvilket jeg senere skal komme til, end den, der er nævnet her i Lit. b og c. Men et andet Spørgsmaal er ogsaa, selv om man kunde blive staaende ved disse Bestemmelser, om den Hjælp, der ydes her ved Fritagelse af Gebyrer for Thinglæsning og Panteattest, har nogen saa væsentlig Betydning for de Naagjældende, at man maa sige, at den er effektiv. Det er et Spørgsmaal, og for at besvare det maa jeg ubede mig de ærede Medlemmers Opmærksomhed